

Tellija:	Põhja-Tallinna Valitsus
Toetaja:	Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet
Teostaja:	MTÜ Living for Tomorrow
Ajavahemik:	veeb-mai 2018

Ajavahemikul veebruar-mai 2018 viis MTÜ Living for Tomorrow läbi Põhja-Tallinna 6 erinevas koolis (Kalamaja Põhikool, Karjamaa Põhikool, Ehte Humanitaargümnaasium, Ristiku Põhikool, Pelgulinna Gümnaasium, Tallinna Kopli Kunstigümnaasium) Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti poolt toetatud ning Põhja-Tallinna Valitsuse tervisedenduse spetsialisti poolt koordineeritud alkoholiennetusala projekti.

Alkoholiennetuse teemalises programmis osales kokku eesti- ja vene õppekeelega koolide 372 õpilast ja 125 õpetajat. Läbiviidava programmi pikkus oli 45min ning koosnes sookord peamiselt vestlusest koos toetava ja illustratiivse slaidimaterjaliga.

Koolide aktiivsus oma õpilastele pakkuda taolisi vestlusi on erinev, nt Tallinna Kopli Kunstigümnaasium ei pidanud vajalikuks oma kooli neid loenguid tasuta tellida ning Ristiku Põhikoolis, ei pidanud õpetajad ise vajalikuks osaleda vestluses, mis oleks avanud nende kooli õpilaste arusaamu ja hoiakuid alkoholi teemadel.

6-7 klasside õpilastest kõikidest Põhja-Tallinna koolidest üle poolte on alkoholi tarvitanud ja olnud mingil hetkel ka tugevas joobes. Alkohol on kättesaadavaks tehtud kodus vanemate poolt, hiljem on seda pakkunud, kas vanemad sõbrad, tuttavad või on noored palunud seda osta mõnel võõral täiskasvanul.

Alkoholi proovimist ja tarbimist selgitavad noored peamiselt läbi selle, et grupi surve on väga suur, soov kuuluda gruppi aga ka meeoleolu tõstmiseks kuna probleemide leevendamiseks on see kiiremaid moodsuseid. Mitte vähe tähtis ei ole ka asjaolu, et alkohol on hästi ja kiirelt kättesaadav.

Muret teeb asjaolu, et noored on selles teemas suhteliselt üksik, sest täiskasvanud veeretavad süüd edasi-tagasi: lapsevanemad põhjendavad alkoholi pakkumist väitega, et siis laps mujal ei tarbi (või on vanematel ka endal alkoholi probleemne tarvitamine) ning oodatakse pigem koolipoolset selgitus-ennetustööd. Kool aga näeb probleemi lastevanemates, kes ei ole kontaktid ning keda on raske saada lastevanemate koosolekutele, et neid teemasid käsitleda. Mõlemad pooled aga ei suuda pakkuda välja võimalusi, kuidas võiks nn ühiselt noorte varajast alkoholitarbimist piirata ning lükata võimalikult kaugemasse vanusesse. Selgelt puudub kogukonna ühine ja tugev probleemist arusaamine ning konkreetsete sammude astumine. Kannatajateks siinkohal on aga alaealised noored, kelle eest ennekõike vastutavad lapsevanemad, siis kool.

Registreerunud koolide ja klasside graafik

Nr	Kuupäev	Kellaeg	Klass	Kool	Kokku
1.	28.02.	11.00	ÕPETAJAD	Kalamaja Põhikool	21
2.	05.03	11.05	8a	Ehte Humanitaargümnaasium	24
3.	09.03	12.10	8b	Ehte Humanitaargümnaasium	22
4.	12.03	12.10	8c, 8v, 9v	Ehte Humanitaargümnaasium	18
5.	13.03	13.30	7a	Karjamaa Põhikool	13
6.	13.03	14.25	7b	Karjamaa Põhikool	21
7.	14.03	14.20	ÕPETAJAD	Tallinna Kopli Kunstigümnaasium	24
8.	15.03	14.25	ÕPETAJAD	Karjamaa Põhikool	25

9.	20.03	14.00	ÕPETAJAD	Ehte Humanitaargümnaasium	32
10.	21.03	13.30	8a	Karjamaa Põhikool	15
11.	21.03	14.25	8b	Karjamaa Põhikool	12
12.	26.03	08.55	8a	Kalamaja Põhikool	11
13.	27.03	11.40	7b	Ristiku Põhikool	9
14.	02.04	13.25	6d	Pelgulinna Gümnaasium	18
15.	03.04	08.55	7a	Kalamaja Põhikool	22
16.	03.04	13.25	6a	Pelgulinna Gümnaasium	20
17.	05.04	08.30	6b	Pelgulinna Gümnaasium	22
18.	11.04	11.40	7v	Ristiku Põhikool	12
19.	11.04	12.40	7a	Ristiku Põhikool	13
20.	18.04.	09.25	6c	Pelgulinna Gümnaasium	24
21.	18.04	14.05	8b	Kalamaja Põhikool	16
22.	07.05	12.05	6b	Kalamaja Põhikool	16
23.	07.05	13.10	6a	Kalamaja Põhikool	20
24.	08.05.	11.20	7b, 7v	Karjamaa Põhikool	21
25.	16.05	09.55	7b	Kalamaja Põhikool	23
26.	31.05	14.15	ÕPETAJAD	Pelgulinna Gümnaasium	23
	KOKKU	497		ÕPILASI	372
				ÕPETAJAD	125

Ettepanekud

Jätakuvalt soovitus, et tulevikuks viidaks temaatilised arutelud läbi kutsutud lektorite poolt just nendes klassides, kus neid teemasid enam konkreetse tunni raames ei käsitleta. Siis oleks võimalik teemade järjepidevat käsitlust katta 2-3 aasta peale. Hetkel kasutavad inimeseõpetuse õpetajad teemakäsitlust oma aine raames 6 ja 7 klassides ning samas on koolide hulgas üleval küsimus, et konkreetset juhtumid (alkoholi tarvitamine ja suitsetamine) toimuvad juba vanemates klassides.

Kindlasti ei piisa vaid noorte harimisest, hädavajalik oleks harida kooli personali, sest tundub, et suhtumine nt alkoholiteemadesse on erinev või siis ei osata neid noortega käsitleda. Teema integreeritust teistesse ainetundidesse ei kohta ja kui seda keegi ka teeb siis ei ole see koolides ühtlane. Vestlused õpetajatega ei andnud selget arusaama, kas koolidel on ühine arusaam tervisedendusest ja milles see täpselt väljendub: kas on seatud eesmärgid? kas monitooritakse tulemusi? Ennetustegevus tundub toimuvat pigem kaootiliselt ja lainetena.

Tulevikus tahaks näha igas koolis teatud strateegilist plaani ja lähenemist ning läbiviidud ainete/programmide/koolituste mõju hindamist. Hea meelega tahaks kaasa aidata igas koolis nn asjatundjate võrgustiku ja eesmärgistatud, jätkusuutliku ning analüüsitud tegevuste arendamist.

Kindlasti on oluline kaasata suuremal hulgal lapsevanemaid, sest alkoholi tarbimise kogemus ja harjumus tuleb siiski kodust. Eduka ennetuse ja selgitustöö tulemusi saab näha vaid olukorras kui sellesse on kaasatud: **noor + lapsevanem + kool + tervisedendaja**.

Sirle Blumberg

MTÜ Living for Tomorrow

Tel: +372 6607320, e-mail: sirle@lft.ee, www.lft.ee

